

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

**Institvtionvm// Ad Vniversvm// Ivs Pontificivm, Sive//
Canonicvm, Libri Qvatvor**

Lancellotti, Giovanni Paolo

Basileae, 1566

xxij. De Ijs, qui in sacris sunt constituti.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-61756](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-61756)

Presbyteri & Episcopi olim erant iſdem, ſed in remedium ſchiſmatis de presbyteris, u- nus electus eſt qui Episcopus dicitur. h. d.

a can. 1. S. un-
de & a-
pud. 21. di-
ſtin.
b cano. olim
idē. diſt. 95
& can. le-
gimus. diſt.
93.
Presbyterum^a autem & Epi-
ſcopum ſunt qui eundem olim
exiſtiſſe affirmant, & aliud æta-
tis, aliud dignitatis fuiſſe no-
men. Sed cū multi in ſingulis
Eccleſijs presbyteri conſtituti
eſſent, in remedium ſchiſmatis^b
factum eſſe, vt per illos vnus e-
ligeretur, qui cæteris eſſet præ-
ponendus: Electum autem Epi-
ſcopi retinuiſſe nomen, eligen-
tes presbyterorum: quorum er-
ga Episcopos vſque ad eò creuit
honor, vt illis tanquam filij cœ-
perint obedire, nec iam pro ſa-
cerdotibus habeantur, qui ſub
nullius Episcopi diſciplina &
prouidentia gubernantur.

Presbyter appellatur potiùs à prudentia,
quàm ab annis. h. d.

c cano. quif-
quis. S. pres-
byteros. di-
ſtin. 84.
Presbyteri^c verò nomē, quā-
quam à ſenectute ſit ſumptum,
magis tamen ſapientiæ indicat
maturitatem, quàm corporis ca-
nitatem.

Quæ ſit presbyterorum poteſtas, & au-
thoritas. h. d.

d can. quam-
uis. diſt. 68.
Episcopi^d igitur ac presby-
teri non penitus eſt aſimilis cir-
ca ſacra miniſteriorum diſpen-
ſatio: Illorum enim, quæ gerere
poſteſt Episcopus, quædam pre-
sbyter ſuo iure, quædam illius
permiſſione exequitur, quædā
verò nullo pacto poſteſt attinge-
re. Proprio iure presbyter, Do-

minici corporis^e ac ſanguinis^e
conſecrationem, etiam Episco-
po præſente celebrat, infantes
baptizat^f; ſanctificato oleo in-
fantes inungit, benedicit, & de
occultis peccatis pœnitentes,
vel in extremis agentes ad gra-
tiam reconciliationis admitten-
di poteſtatem habet. Episco-
po permittente^g, aut vltima co-
gente neceſſitate, & baptizatos
ſacro linire chrismate, & virgi-
nes Deo dicare, presbyteris cō-
ceditur. Eccleſias verò erigere,
conſecrare, reconciliare, ſacrū
chrisma conficere, Clericos or-
dinare, excommunicare, pœni-
tentes publicè reconciliare, ſo-
lis Episcopis reſeruat^h.

DE IIS, QUI IN SA- CRIS SUNT CONSTITUTI, TITVLVS XXII.

In ſacris conſtituti ſunt Diaconi, & Sub-
diaconi, & Diaconi debent Episcopum custo-
dire, ſacerdotibus celebrantibus aſſiſtere, no-
uum teſtamentum prædicare, Euchariftiam ue-
rò præſente Episcopo uel presbytero, populo
erogare non poſſunt. h. d.

Sicut autē Episcopis presby-
teri: ita etiamⁱ vtriſque de-
bent obedientiam Diaconi:
ad quos Episcopum prædican-
tem ab inſidijs custodire, perti-
net, ne aut ipſe quoquo modo
lędatur, aut diuina verba per de-
tractores polluantur. Sacerdo-
tibus quoque celebrantibus^k in
omnibus aſſiſtēt, Euangelium
ad populum prædicabunt. Sed

e d. can. quā-
uis. et can.
1. S. ad pres-
byt. 25. di-
ſtin.
f can. conſtat
baptiſma-
de cōſecra-
diſt. 4.

g can. 1. &
ſeq. 26. q.
6. & can.
presbyte-
ris ſeu. de
conſecra. di-
ſtin. 4.

h d. can. quā-
uis diſt. 68
& cano. 1.
uerſ. ad epi-
ſcopum. 25
diſt.

i can. diaeo-
ni ſeptē. S.
ut igitur. di-
ſtin. 93. et
can. ſeq.

k can. 1. uer-
ſ. ad diaconū.
diſt. 25.

*can. constat
baptisma.
de consecrat.
dist. 4.* nec baptizare^a præsente Episcopo, aut presbytero, nec Dominici corporis Eucharistici populo erogare audere debet, nisi prædictis omnibus longius fortasse constitutis, necessitas ad id extrema eos compellat.

Primitiua Ecclesia non habuit Subdiaconos. & apud antiquos Subdiaconatus non reponebatur inter sacros ordines, sed postea & is ordo inter sacros coeptus est haberi, & Subdiaconus potest eligi in Episcopum. h. d.

b. cap. à multis. extr. de aetate & quali. Subdiaconos^b licet & Ecclesia primitiua legatur habuisse, talis tamè ordo apud antiquos inter sacros non annumerabatur: paulatim tamen post aliquot temporum curricula coeptus est & subdiaconatus inter sacros ordines reponi. Eisque ad similitudinem tam presbyterorum, quàm diaconorum continentia^c fuit imperata. Cumque à multis, an in Episcopum subdiaconus eligi valeret, hæsitaretur: nouissimè^d post Urbanum Innocentij processit constitutio, quæ, ut is quoq; in Episcopum liberè eligi valeat, declarauit ac statuit.

Circa quæ uersetur officium Subdiaconi. hoc dicit.

c. can. 1. uers. ad subdiaconum. dist. 25. Diaconum^e igitur subdiaconus subsequitur: ad quem calicem & patinam ad altare deferre pertinet, & Leuitis tradere, eisque ministrare. Urceolum quoque, & aquam, manile, & manutergium tenere, Episcopo, presbyteris, & Leuitis pro

lauandis ante altare manibus aquam præbere.

Subdiaconus potest quis ordinari in decimo octauo anno, Diaconus in uigesimo, Presbyter in uigesimo quinto. h. d.

Sicut autem subdiacono minus creditur, quàm diacono: & diacono minus, quàm presbytero committitur: ita ad subdiaconatum minor ætas, quàm ad diaconatum: & ad diaconatum minor, quàm ad presbyteratum suffragatur. Poterit igitur hodie^f quis, nisi aliud Canonicum obsistat impedimentum, decimo octauo natus anno ad primum sacrum ordinem, uigesimo ad secundum, ad presbyteratum uigesimo quinto, promoueri.

Propriè sacerdotes appellantur qui Eucharistiam faciunt, impropriè etiam diaconus & subdiaconus.

Diximus autem diaconum & subdiaconum non esse sacerdotes, proprietatem sermonis attendentes: Propriè^g enim sacerdos is est appellandus, cui sacrificium corporis & sanguinis Dominici in altari conficere permittitur. Ceterum & ipsi interdum sacerdotes appellantur, sed per abusionem. Vidimus hætenus de ijs, qui in maioribus sunt ordinibus constituti: nunc videamus de ijs, qui in Ecclesia Dei minoribus sunt ordinibus insigniti.

DE

f. clem. fin. de aetate & quali.

g. can. 1. uers. Sacerdos. dist. 21.